

การติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและระบบ “ห้องทุ่งไทย” ใน สนง. อบต. แม่โป่ง

อรรถชัย จินตะเวช • รัชภูมิ ใจกล้า และ สุนทร บุรณะวิริยะกุล

บทนำ

การติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและระบบห้องทุ่งไทยใน มีหลักการเพื่อให้องค์กรท้องถิ่นมีการเข้าถึงเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้อินเทอร์เน็ต และโปรแกรมระบบห้องทุ่งไทย ซึ่งเป็นความพยายามหนึ่งในการลดช่องว่างด้านเทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างท้องถิ่นและชุมชนเมือง เพิ่มเนื้อเรื่องของการเกษตรและปัญหาของระบบการผลิตของครัวเรือนในแต่ละหมู่บ้าน และเชื่อมโยงปัญหาสู่การจัดทำแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของการพัฒนาตามนโยบายของภาครัฐที่ได้แถลงต่อรัฐสภาในเดือนมีนาคม ๒๕๔๘

ประเด็นสำคัญของโครงการวิจัย นอกเหนือจากการติดตั้งระบบฯ และการมีเทคโนโลยีสารสนเทศใน สนง. อบต. ได้แก่ประเด็นของความพยายามสร้างและพัฒนา “ระบบนิเวศสารสนเทศ (Information Ecosystem)” ใน สนง. อบต. และในท้องถิ่น

ระบบนิเวศสารสนเทศ หมายความว่าถึง เจ้าหน้าที่ของ อบต. ผู้ให้บริการหรือราษฎร คาราวานข้อมูล โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่จำเป็น อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่จำเป็น และการจัดการให้ระบบมีประโยชน์ตามเป้าหมายของท้องถิ่น

เป็นระบบนิเวศสารสนเทศที่เอื้อให้การทำงานของท้องถิ่นเชื่อมโยงกับระบบอื่น ๆ ได้ และเน้นการยึดถือความต้องการของผู้ใช้เป็นหลัก (ไม่ได้ยึดเทคโนโลยี) การทำให้ผู้ใช้ระบบสามารถสื่อสารถึงกันและทำงานด้วยกันได้สะดวก ความยั่งยืนของระบบงาน และความคล่องตัวในการปรับเปลี่ยน หรือขยายระบบให้รับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้

เอกสารฉบับนี้รายงานผลการติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย อุปกรณ์ไร้สายที่เกี่ยวข้อง และโปรแกรมระบบห้องทุ่งไทย ในสำนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่โป่ง อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ และพยายามศึกษาให้เข้าใจปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้งานโดยเจ้าหน้าที่ใน สนง. อบต. และความยั่งยืนของการใช้งาน โดยพยายามชี้ประเด็นและความยุ่งยากของ สนง. อบต. และ ท้องถิ่นในการประยุกต์ใช้ และเป็นการทำลายความยั่งยืนของระบบฯ เมื่อโครงการวิจัยสิ้นสุดในปี ๒๕๕๐

การประชุมทำความเข้าใจ

โดยการสนับสนุนอย่างดียิ่งของนายก อบต. แม่โป่ง นายทองสุข ธาตุอินทรจันทร์ และเลขานุการของนายก อบต. นายโรจน์ ธาตุอินจันทร์ ได้ทำการบรรจุเรื่องราวและกิจกรรมของคณะผู้วิจัยเข้าในระเบียบวาระการประชุมของโครงการและคณะผู้วิจัยได้รับเกียรติให้นำเสนอเรื่องราวของโครงการและเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับ “คาราวานข้อมูลของท้องถิ่น” ได้ดำเนินการสองครั้งได้แก่การประชุมชี้แจงโครงการฯ แก่ที่ประชุมสภาตำบลในวาระการประชุมวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๘ (รูป ๑) คณะผู้วิจัยได้ชี้แจงหลักการ แนวคิดและแนวทางการวิจัยของโครงการฯ ตามเอกสารของ อรรถชัย และสุนทร (บทความแรกในรายงานฉบับนี้) ที่ประชุมสภาฯ รับทราบและให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อคณะผู้วิจัย โดยเฉพาะการนำระบบและเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าสู่อุปกรณ์ปฏิบัติงานและการบริหารของ สนง. อบต.

รูปที่ ๑: ประชุมชี้แจงโครงการฯ แก่ที่ประชุม สภาตำบลแม่โป่ง อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ ในวาระการประชุมสามัญ สามัญ วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๘

นอกจากนี้ โดยการสนับสนุนของนายก อบต. นายทองสุข ธาตุอินทรจันทร์ คณะผู้วิจัยได้รับเกียรติให้นำเสนอเนื้อหาและเรื่องราวของ “การรวานข้อมูลของท้องถิ่น” ในการประชุมผู้ใหญ่บ้านและผู้นำของตำบลในวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๘ (ภาพ ๒) ครั้งนี้ได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยของโครงการ พอสรุปได้ดังต่อไปนี้

๑. ในระดับท้องถิ่น ระบบจะเป็นกลไกสำคัญการสนับสนุนเยาวชนให้มีการเรียนรู้และการใช้ประโยชน์ของสังคมข้อมูลข่าวสาร เป็นผู้ที่มีความเข้าใจธรรมชาติของสังคมชนบทและมีความภาคภูมิใจในทรัพยากรของท้องถิ่น
๒. ในระดับสังคมไทย ระบบจะเป็นสื่อกลางของการนำข้อมูลท้องถิ่นสู่ประชากรส่วนใหญ่ ให้ประชากรส่วนใหญ่รับทราบความเป็นไปของสังคมชนบทไทย และมีความเข้าใจความเกี่ยวพันของสังคมชนบทและสังคมเมือง

รูปที่ ๒: ประชุมชี้แจงโครงการฯ แก่ที่ประชุม ผู้ใหญ่บ้านและผู้นำตำบล วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๘

ติดตั้งและทดสอบอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ใน สนง. อบต.

กิจกรรมเสริมการวิจัยในส่วนนี้แบ่งออกเป็น ๓ กิจกรรมย่อย ได้แก่

๑. การติดตั้งระบบเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายใน สนง. อบต.
๒. การติดตั้งและทดสอบระบบอินเทอร์เน็ตไร้สายใน สนง. อบต.
๓. การติดตั้งอุปกรณ์ไร้สายให้แก่เครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่ายใน สนง. อบต.

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการทั้งสามกิจกรรมพร้อมกันในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และได้ดำเนินการติดตั้งระบบเพิ่มเติมในวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๘

การติดตั้งระบบเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายใน สนง. อบต. แม่โป่ง

ได้ติดตั้งอุปกรณ์ในชั้นทดลอง ดังต่อไปนี้

๑. เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย จำนวน ๑ ชุด พร้อมโปรแกรมแม่ข่ายแบบ Windows server
๒. โปรแกรมระบบ ท้องถิ่นไทย บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
๓. อุปกรณ์สำรองกระแสไฟฟ้าเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย จำนวน ๑ ชุด

การติดตั้งและทดสอบระบบอินเทอร์เน็ตไร้สายใน สนง. อบต.

ได้ติดตั้งอุปกรณ์ในชั้นทดลอง ดังต่อไปนี้

๑. อุปกรณ์ Access point จำนวน ๑ ชุด ยี่ห้อ LinkSYS, Wireless-G Access point, 2.4 GHz, 802.11g
๒. อุปกรณ์ไร้สายประจำเครื่องคอมพิวเตอร์ของ สนง. อบต. จำนวน ๓ ชุด ยี่ห้อ LinkSYS, Wireless-G USB Network Adapter, 2.4 GHz, 802.11g
๓. ระบบอินเทอร์เน็ตผ่านการทดสอบ เครื่องลูกข่ายสามารถเข้าถึงข้อมูลในระบบฐานข้อมูลท้องถิ่นไทยได้

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการติดตั้ง

การติดตั้งระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์แม่ข่ายใน สนง. อบต. สามารถดำเนินการได้อย่างดีมาก โดยการสนับสนุนของนายก อบต. นายทองสุข ธาตุอินจันทร์ และเลขานุการ นายโรจน์ ธาตุอินจันทร์ ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อให้ท้องถิ่นมีข้อมูลแบบดิจิทัลและสามารถใช้ข้อมูลแบบดิจิทัลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การติดตั้งและการประยุกต์ใช้ในระยะเวลาดังกล่าวมีข้อสังเกตหลายประการ ดังต่อไปนี้

การดูแลเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย

ใน สนง. อบต. ต้องฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้เข้าใจและสามารถใช้งานระบบเครื่องแม่ข่ายอย่างต่อเนื่อง

ความยั่งยืนของระบบ

ความยั่งยืนของระบบนิเวศน์ ใน สนง. อบต. ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ได้แก่

๑. การสนับสนุนของผู้บริหาร สภาตำบล และเจ้าหน้าที่ของ สนง. อบต. การใช้ร่วมพัฒนาระบบนิเวศน์สารสนเทศ
๒. ความตระหนักของเจ้าหน้าที่ใน สนง. อบต. เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานโดยเฉพาะในการก้าวสู่ “ระบบนิเวศน์สารสนเทศ”
๓. ความมั่นใจในการใช้งานคอมพิวเตอร์เพื่อการปฏิบัติงาน คณะผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่าต้องมีการฝึกอบรมและฝึกหัดการใช้งานคอมพิวเตอร์ให้แก่บุคลากรเพื่อสร้างความมั่นใจในการใช้งานระบบ

การประยุกต์ใช้ตามภารกิจของ อบต.

ในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๔๙-๕๐ สนง. อบต. แม่โป่ง มีภารกิจตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งสิ้น ๗ ด้าน ได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคนและสังคม
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านแหล่งน้ำ
๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร
๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

คณะผู้วิจัย พิจารณาเห็นสมควรหารือกับ สนง. อบต. เพื่อหาแนวทางในการนำเข้าและแสดงผลข้อมูลแผนงานโครงการรวมประมาณ ๑๖๐ โครงการ ของยุทธศาสตร์ ทั้ง ๗ ด้าน เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้าง “ระบบนิเวศน์สารสนเทศ” ในระดับตำบล

งานข้อมูลของท้องถิ่น

มีหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องจำนวนมากเกี่ยวกับการจัดหา (รวมถึงความเป็นเจ้าของข้อมูลตามหน้าที่และกฎหมาย) การจัดเก็บ การตรวจสอบความถูกต้อง การวิเคราะห์ประมวลผลเพื่อการใช้งานข้อมูล และการดูแลรักษาข้อมูลท้องถิ่น คณะผู้วิจัยกำลังจะศึกษาเพื่อให้ได้ภาพรวมของงานข้อมูลในท้องถิ่น